

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
prednesené 12. januára 2017¹

Veci C-217/15 a C-350/15

Massimo Orsi

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunale di Santa Maria Capua Vetere (Súd prvého stupňa v Santa Maria Capua Vetere, Taliansko)]

„Charta základných práv Európskej únie — Vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje správnu sankciu a trestnú sankciu za ten istý skutok týkajúci sa nezaplatenia DPH — Porušenie zásady *ne bis in idem*“

Luciano Baldetti

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunale di Santa Maria Capua Vetere (Súd prvého stupňa v Santa Maria Capua Vetere, Taliansko)]

„Charta základných práv Európskej únie — Vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje správnu sankciu a trestnú sankciu za ten istý skutok týkajúci sa nezaplatenia DPH — Porušenie zásady *ne bis in idem*“

1. Za akých podmienok sa uplatní zásada *ne bis in idem*, keď právne predpisy niektorých štátov dovoľujú uložiť popri sebe správne a trestné sankcie ako postih za nezaplatenie dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) vo veľkom rozsahu? To je v podstate problém, ktorý musí Súdny dvor opäť vyriešiť.
2. Súdny dvor svojím rozsudkom z 26. februára 2013, Åkerberg Fransson², určil smerovanie, ktorým sa mali riadiť vnútroštátne sudy, pokiaľ ide o právo jednotlivca nebyť dva krát súdený za to isté nesplnenie povinnosti zaplatiť DPH. Súdny dvor vychádzal z riešení, ktoré vypracoval Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ale odpoveď poskytnutá v uvedenom rozsudku vyvolala ťažkosti a spory medzi súdmi niektorých členských štátov, vrátane Talianska. Súdny dvor má teraz príležitosť doplniť svoju judikatúru v tejto oblasti.
3. Súdny dvor má za úlohu doplniť a upraviť svoju judikatúru v tejto oblasti najmä v nadväznosti na nedávno prijatý rozsudok ESLP z 15. novembra 2016³. Treba však povedať, že sa nejedná sa o najvhodnejšiu príležitosť na doplnenie judikatúry, keďže odpoveď na obidve prejudiciálne otázky v skutočnosti závisí od elementu zásady *ne bis in idem*, ktorá je menej problematická ako totožnosť sankcionovaných osôb.

1 — Jazyk prednesu: španielčina.

2 — Vec C-617/10, EU:C:2013:105.

3 — Vec A a B/Nórsko, (CE:ECHR:2016:1115JUD002413011).

I – Právny rámec

A – Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd z roku 1950 (ďalej len „EDLP“)

4. Protokol č. 7 pripojený k EDLP, ktorý bol podpísaný v Štrasburgu 22. novembra 1984 (ďalej len „protokol č. 7“), v článku 4 zakotvuje „právo nebyť opakovaně súdený alebo trestaný“ takto:

„1. Nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.

2. Ustanovenia predchádzajúceho odseku nie sú na prekážku obnovy konania podľa zákona a trestného poriadku príslušného štátu, ak nové alebo novo odhalené skutočnosti alebo podstatná chyba v predchádzajúcom konaní mohli ovplyvniť rozhodovanie vo veci.

3. Od tohto článku nemožno odstúpiť podľa článku 15 Dohovoru.“

B – Právo Európskej únie

5. Podľa článku 50 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“):

„Nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní za trestný čin, za ktorý už bol v rámci Únie oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom v súlade so zákonom.“

6. Článok 51 Charty upravuje rozsah jej pôsobnosti:

„1. Ustanovenia tejto charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie. V dôsledku toho rešpektujú práva, dodržiavajú zásady a podporujú ich uplatňovanie v súlade so svojimi príslušnými právomocami a pri zachovaní obmedzení právomocí Únie, ktoré boli na ňu prenesené zmluvami.

2. Táto charta nerozširuje rozsah pôsobnosti práva Únie nad rámec právomocí Únie, ani nezakladá žiadnu novú právomoc ani úlohu pre Úniu, ani nemení právomoci a úlohy vymedzené v zmluvách.“

C – Talianske právo

7. Článok 13 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 471 z 18. decembra 1997 o reforme daňových sankcií netrestnej povahy v spojení s k priamymi daniami, daňou z pridanej hodnoty a výberom daní v súlade s článkom 3 ods. 133 písm. q) zákona č. 662 z 23. decembra 1996⁴ stanovuje:

„Subjektu, ktorý k stanovenému termínu splatnosti úplne alebo čiastočne neodvedie platbu preddavku, pravidelnú platbu, platbu vyplývajúcu zo zúčtovania predbežne zaplatenej dane alebo platbu nedoplatku vyplývajúceho z daňového priznania, pričom v týchto prípadoch sa odpočíta suma hoci aj neuskutočnených pravidelných platieb a preddavkov, sa uloží v správnom konaní pokuta vo výške 30 % každej neuhradenej sumy, a to aj v prípade, ak je výsledkom odstránenia vecných chýb alebo chýb pri výpočte zistených v rámci kontroly ročného daňového priznania vyššia daň alebo nižší nadmerný odpočet. V prípade, že omeškanie s úhradou platieb nepresahuje pätnásť dní, sankcia

4 — Decreto Legislativo 18 dicembre 1997, n°. 471, Riforma delle sanzioni tributarie non penali in materia di imposte dirette, di imposta sul valore aggiunto e di riscossione dei tributi, a norma dell'articolo 3, comma 133, lettera q), della legge 23 dicembre 1996, n. 662 (GURI č. 5 z 8. januára 1998 – riadna príloha č. 4).

uvedená v prvej vete sa, s výnimkou ustanovenia článku 13 ods. 1 legislatívneho dekrétu č. 472 z 18. decembra 1997, znižuje na sumu rovnajúcu sa jednej pätnástine za každý deň omeškania. Rovnaká sankcia sa uloží v prípadoch zvýšenia dane podľa článkov 36a a 36b dekrétu prezidenta republiky č. 600 z 29. septembra 1973 a článku 54a dekrétu prezidenta republiky č. 633 z 26. októbra 1972.“⁵

8. Legislatívny dekrét č. 74/2000 z 10. marca 2000⁶ o trestných činoch v oblasti priamych daní a DPH (ďalej len „legislatívny dekrét č. 74/2000“) v článku 10b upravuje „Nezaplatenie DPH“ takto:

„Ustanovenie článku 10a sa v stanovenom rozsahu vzťahuje aj na každého, kto v lehote na zaplatenie preddavku týkajúceho sa nasledujúceho zdaňovacieho obdobia nezaplatí daň z pridanej hodnoty vyplývajúcu z ročného daňového priznania.“

9. Podľa článku 10a legislatívneho dekrétu č. 74/2000:

„Kto v lehote na podanie ročného daňového priznania, stanovenej pre daňových zástupcov, nezaplatí zrážkovú daň vyplývajúcu z potvrdenia vystaveného platcom dane, a to v prípade, ak daná čiastka prevyšuje 50 000 eur za každé zdaňovacie obdobie, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.“

10. Články 19 až 21 legislatívneho dekrétu č. 74/2000, združené pod spoločným názvom „Vzťahy k sankčnému systému v rámci správneho konania a medzi trestným a správnym konaním“, v postate stanovujú, že a) ak by bol ten istý skutok sankcionovaný ustanovením, ktoré je súčasťou hlavy II, a ustanovením, ktoré upravuje správnu sankciu, použije sa osobitné ustanovenie; b) trestné a správne konania sa uskutočňujú oddelene, t. j. ani jedno z týchto konaní nie je potrebné prerušiť do vydania rozhodnutia v druhom konaní; c) príslušný orgán uloží správne sankcie týkajúce sa porušenia daňových predpisov, ktoré je predmetom trestného činu, a d) uvedené sankcie však nie sú vykonateľné, okrem prípadu, ak prokurátor rozhodne o zastavení trestného stíhania alebo sa trestné konanie ukončí právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom alebo rozhodnutím súdu o zastavení trestného stíhania, vylučujúcim protiprávnosť skutku, pričom lehota na vymáhanie pohľadávky v tomto poslednom prípade plynie odo dňa oznámenia oslobodzujúceho rozhodnutia.

11. Po spáchaní skutkov, v súvislosti s ktorými boli podané prejednávané návrhy na začatie prejudiciálneho konania, bola talianska právna úprava zmenená a doplnená legislatívnym dekrétom č. 158 z 24. septembra 2015⁷ (legislatívny dekrét č. 158 z 24. septembra 2015, ktorým sa mení sankčný režim v súlade s článkom 8 ods. 1 zákona č. 23 z 11. marca 2014) (ďalej len „legislatívny dekrét č. 158/2015“), ktorým boli zmenené články 10a a 10b legislatívneho dekrétu č. 74/2000 a prostredníctvom nového článku 13 legislatívneho dekrétu č. 74/2000 bol zavedený ďalší dôvod vylúčenia trestnej zodpovednosti.

5 — Decreto Legislativo 18 dicembre de 1997, n° 472, Disposizioni generali in materia di sanzioni amministrative per le violazioni di norme tributarie, a norma dell'articolo 3, comma 133, della legge 23 dicembre 1996, n. 662 (legislatívny dekrét č. 662 z 18. decembra 1996 o všeobecných ustanoveniach v oblasti správnych sankcií za porušenie daňových noriem podľa článku 3 ods. 133 zákona č. 662 z 23. decembra 1962) (GURI č. 5 z 8. januára 1998 – riadna príloha č. 4), ktorý v článku 13 stanovuje možnosť znížiť sankcie za nezaplatenie dane.

6 — Decreto Legislativo 10 marzo 2000, n° 74, Nuova disciplina dei reati in materia di imposte sui redditi e sul valore aggiunto, a norma dell'art. 9 della legge 25 giugno 1999, n. 205 (GURI č. 76 z 31. marca 2000).

7 — Decreto Legislativo 24 settembre 2015, n° 158, Revisione del sistema sanzionatorio, in attuazione dell'articolo 8, comma 1, della legge 11 marzo 2014, n° 23 (GURI č. 233 zo 7. októbra 2015 – riadna príloha č. 55).

12. V súlade s článkom 7 legislatívneho dekrétu č. 158/2015 článok 10a legislatívneho dekrétu č. 74/2000 v súčasnosti stanovuje:

„Odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky sa potrestá ten, kto v lehote na podanie ročného daňového priznania nezaplatí zrážkovú daň vyplývajúcu z takéhoto daňového priznania alebo zrážkovú daň vyplývajúcu z potvrdenia vystaveného platcom dane, a to v prípade, ak daná čiastka prevyšuje 150 000 eur za každé zdaňovacie obdobie.“

13. V súlade s článkom 8 legislatívneho dekrétu č. 158/2015 bolo znenie článku 10b legislatívneho dekrétu č. 74/2000 s účinnosťou od 22. októbra 2015 zmenené takto:

„Odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky potrestá ten, kto v lehote na zaplatenie preddavku týkajúceho sa nasledujúceho zdaňovacieho obdobia nezaplatí daň z pridanej hodnoty vyplývajúcu z ročného daňového priznania v sume vyššej ako 250 000 eur za každé zdaňovacie obdobie.“

14. Podľa článku 7 zákonného dekrétu č. 269 z 30. septembra 2003⁸, ktorý sa týka uplatniteľnosti správnych sankcií daňovej povahy výlučne na právnické osoby:

„1. Správne sankcie týkajúce sa osobitných daňových povinností spoločnosti alebo organizácie s právnou subjektivitou sa ukladajú výlučne týmto právnickým osobám.

2. Ustanovenia odseku 1 sa vzťahujú na delikty, ktoré ešte neboli napadnuté opravným prostriedkom alebo v súvislosti s ktorými sa ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto dekrétu nerozhodlo o sankcii.

V prípadoch uvedených v tomto článku sa uplatnia ustanovenia legislatívneho dekrétu č. 472 z 18. decembra 1997, pokiaľ sú zlučiteľné.“

II – Spory vo veciach samých a prejudiciálne otázky

15. Súdny dvor má odpovedať na dve podobné prejudiciálne otázky, ktoré položil Tribunale di Santa Maria Capua Vetere (Súd prvého stupňa v Santa Maria Capua Vetere, Taliansko).

16. Vec C-217/15 je založená na trestnom konaní vedenom proti pánovi Massimu Orsimovi ako štatutárnemu zástupcovi spoločnosti Servizi Ambiente e Commercio s.r.l. z dôvodu, že v stanovenej lehote nezaplatil DPH za zdaňovacie obdobie 2011 vo výške 1 014 288,00 eura.

17. Trestné konanie sa začalo na základe trestného oznámenia, ktoré podal Agenzia dell'Entrate (daňový úrad, Taliansko) na Procura della Repubblica (prokuratúra, Taliansko) a v ktorom bolo uvedené, že spoločnosť, ktorej štatutárnym zástupcom bol pán Orsi, nezaplatila DPH, čo predstavovalo trestný čin vymedzený v článku 10b v spojení s článkom 10a legislatívneho dekrétu č. 74/2000. V priebehu tohto trestného konania pán Orsi podal sťažnosť proti rozhodnutiu o nariadení predbežného zaistenia jeho majetku.

18. Pred začatím trestného konania prešetrovala predmetný daňový delikt talianska daňová správa, ktorá pánovi Orsimovi okrem vymáhania jeho daňového dlhu tiež uložila pokutu vo výške 30 % dlžnej dane. Po skončení konania obe strany dospeli dohode, na základe ktorej daňový úrad upustil od uloženej sankcie a súhlasil s tým, že pán Orsi zaplatí iba splatnú DPH, čím sa konanie právoplatne skončilo bez toho, aby bolo rozhodnutie o jeho skončení napadnuté opravným prostriedkom.

8 — Decreto-legge 30 settembre 2003, n.º 269, Disposizioni urgenti per favorire lo sviluppo e per la correzione dell'andamento dei conti pubblici (GURI č. 229 z 2. októbra 2003 – riadna príloha č. 157).

19. Za týchto podmienok sa Tribunale di Santa Maria Capua Vetere rozhodol položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Je ustanovenie, akým je článok 10b legislatívneho dekrétu č. 74/2000, v rozsahu, v akom umožňuje skúmať trestnú zodpovednosť osoby, ktorej už štátna daňová správa za ten istý skutok (nezaplatenie DPH) právoplatne uložila sankciu v správnom konaní vo výške 30 % nezaplatenej dane, v zmysle článku 4 [protokolu č. 7 k EDLP] a článku 50 [Charty] v súlade s právom Únie?“

20. Vec C-350/15 vychádza z veľmi podobného skutkového stavu. Pán Luciano Baldetti ako štatutárny zástupca spoločnosti Evoluzione Maglia s.r.l. v daňovom priznaní uviedol, že spoločnosť je povinná zaplatiť štátu DPH za roky 2010 a 2011 vo výške 1 071 836 eur, ktorú nezaplatila v stanovenej lehote. Daňový úrad začal proti nemu ako zástupcovi uvedenej spoločnosti konanie vo veci daňovej kontroly, v rámci ktorého vyčíslil daňový dlh a uložil príslušné pokuty. Po skončení konania vo veci daňovej kontroly sa daňový úrad dohodol s daňovníkom, že musí zaplatiť splatnú daň a 50 % pokút, pričom sa vzdal nároku na zvyšných 50 %, čím sa konanie právoplatne skončilo, pričom ani rozhodnutie o jeho skončení nebolo napadnuté opravným prostriedkom.

21. Talianska daňová správa však podala na prokuratúru trestné oznámenie z dôvodu, že pán Baldetti ako štatutárny zástupca spoločnosti nezaplatil DPH, pričom sa domnievala, že toto konanie predstavuje trestný čin vymedzený v článku 10b legislatívneho dekrétu č. 74/2000. V tomto trestnom konaní pán Baldetti podal sťažnosť proti rozhodnutiu o nariadení predbežného zaistenia jeho majetku.

22. Za týchto okolností Tribunale di Santa Maria Capua Vetere považoval za potrebné položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku, ktorá je zhodná s prejudiciálnou otázkou položenou vo veci C-217/15:

„Je ustanovenie článku 10b legislatívneho dekrétu č. 74/2000 v rozsahu, v akom umožňuje skúmať trestnú zodpovednosť osoby, ktorej už štátna daňová správa za ten istý skutok (nezaplatenie DPH) právoplatne uložila sankciu v správnom konaní vo výške 30 % nezaplatenej dane, v zmysle článku 4 [protokolu č. 7 k EDLP] a článku 50 [Charty] v súlade s právom Únie?“

23. Keďže tieto dve veci sú podobné s vecou C-524/15, Menci, ktorej predmetom bolo takisto dvojité uloženie daňových a trestných sankcií za nezaplatenia DPH v Taliansku, Súdny dvor rozhodol o spojení týchto troch vecí na spoločné konanie. Po skončení písomnej časti konania sa 8. septembra 2016 uskutočnilo spoločné pojednávanie pre tieto tri veci, na ktorom so svojimi prednesmi vystúpili obhajca pána Menciho, talianska vláda a Európska komisia, bez účasti pána Orsiho a Baldettiho.

24. Hoci prednesenie návrhov spoločných pre tieto tri veci – až dovtedy spojené – bolo naplánované na 17. novembra 2016, rozsudok ESLP vo veci A a B/Nórsko⁹ bol dôvodom na odloženie prednesu. Z tohto istého dôvodu predseda štvrtej komory Súdneho dvora 30. novembra 2016 rozhodol oddeliť vec Menci od vecí Orsi a Baldetti na základe článku 54 ods. 2 a 3 v spojení s článkom 11 ods. 4 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

III – Analýza prejudiciálnych otázok

25. V uvedených dvoch návrhoch na začatie prejudiciálneho konania sa v podstate žiada, aby Súdny dvor objasnil otázku, či je vnútroštátna právna úprava, akou je talianska právna úprava, ktorá dovoľuje uložiť súčasne daňovú a trestnú sankciu za ten istý skutok, ktorý spočíva v nezaplatení DPH, zlučiteľná s článkom 50 Charty, vykladaným v spojení s článkom 4 protokolu č. 7.

9 — ESLP, rozsudok z 15. novembra 2016, A a B/Nórsko, CE:ECHR:2016:1115JUD002413011.

26. Zásada *ne bis in idem* sa objavuje v práve Únie v rôznych obmenách¹⁰, ku ktorým Súdny dvor zatiaľ nezaujal jednotný postoj, aj keď ho niektorí generálni advokáti vyzvali, aby to urobil.¹¹

27. Judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa uplatňovania zásady *ne bis in idem* na kumuláciu daňových a trestných sankcií, ktorá je reakciou štátu na nezaplatenie dane (konkrétne DPH), bola stanovená v rozsudku Åkerberg Fransson.

28. Súdny dvor v rozsudku Åkerberg Fransson¹² po tom, čo uznal, že má právomoc odpovedať na prejudiciálne otázky¹³, konštatoval, že zásada *ne bis in idem* „nebráni tomu, aby členský štát za to isté konanie spočívajúce v nesplnení povinnosti podať priznanie k DPH uložil daňovú a následne trestnú sankciu, pokiaľ prvá sankcia nemá trestnú povahu, čo musí overiť vnútroštátny súd“¹⁴. Voľnosť členských štátov pri výbere sankcií je odôvodnená potrebou zabezpečiť výber príjmov z DPH v plnom rozsahu a tým chrániť finančné záujmy Únie.¹⁵

29. Súdny dvor však stanovil obmedzenie kumulácie daňových a trestných sankcií – „článok 50 Charty bráni tomu, aby proti tej istej osobe bolo vedené trestné stíhanie za tie isté činy... vtedy, ak daňová sankcia má trestnú povahu v zmysle uvedeného ustanovenia a je konečná“. Je teda možné kombinovať daňové a trestné sankcie, ale popri trestnej sankcii nemožno uložiť sankciu, ktorá sa označuje ako správna, ale v skutočnosti má represívny charakter.¹⁶

30. S cieľom určiť, kedy má daňová sankcia trestnú povahu, Súdny dvor použil „kritériá Engel“, ktoré predtým zohľadnil v rozsudku Bonda.¹⁷ ESLP totiž rozvinul špecifické a autonómne kritéria z rozsudku Engel a i./Holandsko¹⁸, aby objasnil pojem „obvinenie v trestnom práve“ podľa článku 6 EDLP a pojem „trest“ podľa článku 7 EDLP vo vzťahu k sankčným správnym opatreniam represívnej povahy. Predovšetkým na účely výkladu článku 4 protokolu č. 7 uplatnil tieto kritériá,¹⁹ a to právnu kvalifikáciu porušenia vnútroštátneho práva, povahu porušenia a povahu a intenzitu alebo závažnosť sankcie uloženej porušovateľovi.

31. Súdny dvor vo svojom rozsudku Åkerberg Fransson však neuplatnil „kritériá Engel“ na právnu úpravu, akou bola švédská právna úprava, ale túto úlohu zveril vnútroštátnemu súdu, pričom poznamenal, že vnútroštátny súd môže dospieť k záveru, že kumulácia daňových a trestných sankcií je v rozpore s článkom 50 Charty, pokiaľ sú zostávajúce sankcie účinné, primerané a odstrašujúce.²⁰

10 — Odkazujem na dielo VAN BOCKEL, B.: *The ne bis in idem principle in EU Law*. Kluwer, 2010. Pozri tiež OLIVER, P., BOMBOIS, T.: *Ne bis in idem en droit européen: un principe à plusieurs variantes*. In: *Journal de droit européen*, 2012, s. 266 až 272, a TOMKIN, J.: *Article 50, Right not to be tried or punished twice in criminal proceedings for the same criminal offence*. In: PEERS, S., HERVEY, T., KENNER, J., WARD, A.: *The EU Charter of Fundamental Rights: a commentary*. Oxford: Hart Publishing, 2014, s. 1373 až 1412.

11 — Pozri návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci Bonda (C-489/10, EU:C:2011:845, bod 33 a ostatné tam citované návrhy).

12 — V uvedenej veci išlo takmer o rovnaký prípad ako v tejto veci: páňovi Åkerbergovi Franssonovi bola v správnom konaní uložená sankcia za nezaplatenie DPH vo veľkom rozsahu a po skončení tohto konania bolo proti nemu začaté ďalšie, tento raz trestné konanie pre ten istý skutok.

13 — Súdny dvor rozhodol, že má právomoc, lebo sa uplatnil článok 2, článok 250 ods. 1 a článok 273 smernice 2006/112 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 2006, s. 1) a článok 325 ZFEÚ, pričom išlo o prípad vykonávania práva Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty. Odvtedy uplatňovanie Charty na tieto veci nevyvoláva pochybnosti. Naopak daňové a trestné sankcie uložené v Taliansku za nezaplatenie dane z príjmov nie sú spojené s vykonávaním práva Únie v zmysle článku 51 ods. 1 Charty, a preto Súdny dvor v uznesení z 15. apríla 2015, Burzio (C-497/14, EU:C:2015:251), rozhodol, že zjavne nemá právomoc rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

14 — Rozsudok Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, bod 37).

15 — Tamže, bod 34.

16 — V článku 6 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 1995, s. 1; Mim. vyd. 01/001, s. 340) sa nachádzajú ustanovenia, ktorých cieľom je zaručiť dodržiavanie zásady *ne bis in idem* a zabrániť kumulácii správnych sankcií Únie s trestnými sankciami členských štátov.

17 — Rozsudok z 5. júna 2012, Bonda (C-489/10, EU:C:2012:319, bod 37), ktorý sa týkal súbehu trestného konania vedeného v Poľsku so správnymi sankciami Európskej únie uloženými príjemcom poľnohospodárskej pomoci. Pozri tiež rozsudok Åkerberg Fransson (bod 35).

18 — ESLP, rozsudok z 8. júna 1976, CE:ECHR:1976:1123JUD000510071, § 82.

19 — ESLP, rozsudok z 10. februára 2015, Kiiveri/Finsko (CE:ECHR:2015:0210JUD005375312), § 30 a citovaná judikatúra.

20 — Rozsudok Åkerberg Fransson, bod 36. Na základe tohto rozsudku vyšší švédsky súd zmenil svoju judikatúru a v rozhodnutiach z júna a júla 2013 konštatoval, že švédská právna úprava, ktorá dovoľovala kumuláciu daňových a trestných sankcií za nezaplatenie DPH, porušuje zásadu *ne bis in idem*.

32. Na základe tohto predpokladu treba preskúmať, či v predmetných konaniach sú splnené tri prvky nevyhnutné na uplatnenie zásady *ne bis in idem*: a) totožnosť sankcionovanej osoby, b) duplicitu sankčných konaní a c) totožnosť prejednávaneho skutku.

33. Pokiaľ ide o totožnosť sankcionovanej osoby, nebola vypracovaná špecifická judikatúra Súdneho dvora a judikatúra ESLP je skromná, keďže ide o element menej problematický, ako je zásada *ne bis in idem*. V niektorých rozsudok ESLP a Súdny dvor element totožnosti sankcionovanej osoby prakticky považujú za súčasť elementu totožnosti posudzovaných skutkov (*idem*).²¹

34. ESLP v rozsudku Pirttimäki/Fínsko²² skúmal situáciu, kedy fínska daňová správa uložila daňové sankcie viacerým spoločnostiam s ručením obmedzeným vo vlastníctve britských subjektov, ktoré však v skutočnosti ovládal pán Pirttimäki spolu s ďalšími fínskymi občanmi; neskôr sa začali trestné konania proti pánovi Pirttimäkimu a ďalším pre daňový podvod z dôvodu, že tieto osoby nepriznali dividendy, ktoré im vyplátili uvedené spoločnosti. ESLP konštatoval, že zásada *ne bis in idem* v zmysle článku 4 protokolu č. 7 sa neuplatní, lebo v správnom konaní boli daňové sankcie uložené spoločnostiam, zatiaľ čo trestné konanie sa viedlo proti fyzickým osobám (pánovi Pirttimäkimu a ďalším), ktorých právna subjektivita bola odlišná od uvedených spoločností, aj keď sa podieľali na prijímaní ich rozhodnutí.²³

35. Domnievam sa, že takýto prístup je najvhodnejší aj pre výklad článku 50 Charty.

36. Podľa informácií vyplývajúcich z uvedených návrhov na začatie prejudiciálneho konania, bola v týchto konaniach daňová sankcia uložená dvom právnickým osobám s právnou formou obchodnej spoločnosti (Servizi Ambiente e Commercio s.r.l. v prvom prípade a Evoluzione Maglia s.r.l. v druhom prípade), zatiaľ čo trestné konanie sa viedlo proti štatutárnym zástupcom týchto spoločností. Súhlasím s talianskou vládou v tom, že vzhľadom na túto skutočnosť nemožno hovoriť o dvojtom treste (alebo o dvojtom konaní) uloženom tej istej osobe, keďže uloženie daňovej sankcie spoločnosti s ručením obmedzeným nemožno porovnávať so začatím trestného konania proti jej štatutárnemu zástupcovi, aj keď v oboch prípadoch ide o to isté nezaplatenie DPH.

37. Pripomínam, že v týchto dvoch prípadoch nie je splnená podmienka osobnej totožnosti subjektov, proti ktorým sa viedlo správne konanie a trestné konanie, resp. ktoré boli v týchto konaniach sankcionované, ktorá je nevyhnutným predpokladom uplatnenia práva zaručeného článkom 50 Charty. V dôsledku nesplnenia tejto podmienky už nie je potrebné, aby sa Súdny dvor vyjadroval k prípadnému splneniu ostatných prvkov vyžadovaných pre uplatnenie zásady *ne bis in idem*.

38. Preto navrhujem odpovedať na prejudiciálne otázky položené vo veciach C-217/15 a C-350/15 tak, že právo chránené článkom 50 Charty sa neuplatní, ak daňové sankcie boli uložené obchodnej spoločnosti a trestné konanie bolo vedené proti jej štatutárnemu zástupcovi, aj keď ide o to isté nezaplatenie DPH.

21 — Napríklad ESLP vo svojom rozsudku z 10. februára 2009, Zolotukhin/Rusko (CE:ECHR:2009:0210JUD001493903), bod 84, opisuje totožnosť skutkov ako „súbor konkrétnych skutkových okolností týkajúcich sa toho istého páchatela a neoddeliteľne vzájomne spojených v čase a priestore“; kurzívou zvýraznil generálny advokát.

22 — ESLP, rozsudok z 20. mája 2014, Pirttimäki/Fínsko (CE:ECHR:2014:0520JUD00352321, § 5 a § 52).

23 — Pozri tiež rozhodnutie z 2. októbra 2003, Isaksen/Nórsko (CE:ECHR:2003:1002DEC001359602) a zo 14. septembra 1999, Ponsetti a Chesnel/Francúzsko (CE:ECHR:1999:0914DEC003685597).

IV – Návrh

39. So zreteľom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na položené prejudiciálne otázky takto:

„Článok 50 Charty základných práv Európskej únie sa neuplatní, ak sa v prípade duplicity správnych a trestných konaní a sankcií za ten istý skutok uložia daňové sankcie právnickej osobe, akou je obchodná spoločnosť, a vedie sa trestné konanie proti fyzickej osobe, aj keď je táto osoba štatutárnym zástupcom právnickej osoby.“